

Periodeplan for Gauper og Bjørner

januar og februar 2025

Viktige datoer

- 5.- 6. februar: Overnattingstur til Sæteren gård for Bjørner (info i eget skriv)
- 6. februar: Samenes nasjonaldag
- Uke 7 – temauke om Samefolket
- En fin vinterdag i januar/februar: Vinterkarneval (vi gir beskjed noen dager i forveien, når vi ser værmeldingen smiler med gode snøforhold og passe temperatur)

Bevegelsesglede i naturen

I januar blir vinteren et naturlig omdreiningspunkt. Vi krysser fingrene for mye snø, så vi kan ake, base, gå på ski, og bygge snømenn, snødamer og snøborger! Barna kan ha skiutstyr stående i barnehagen (sko og ski, ikke staver), og vi skal legge til rette for varierte løyper og utfordringer for alle nivåer. Vi vil ta oss god tid og støtte barna i deres utvikling på ski, dersom dette er noe de selv har lyst til!

I år er vi også så heldige å ha gode isforhold på salamanderdammen i arboretet! Så lenge isen holder seg fin kommer vi til på bruke den aktivt=)! Her blir det mye knall, fall og bevegelsesglede! Vi støtter, leker, måker, og utfolder oss i eget tempo.

Rammeplanen (s. 49) sier at gjennom arbeidet med kropp, bevegelse, mat og helse, skal barnehagen bidra til at barna blant annet:

- *Videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper*
- *Opplever å vurdere og mestre risikofyllt lek gjennom kroppslige utfordringer*

Gjennom snøaktiviteter som ski, skøyter og aking får barna gode muligheter til å utvikle dette! Men bare det å gå på isete, klumpete, mykt, og bløtt underlag er i seg selv en utviklende aktivitet. Så vinteren er full av utviklingsmuligheter.

Livet i naturen om vinteren

I vinter vil vi også ha et ekstra fokus på fuglene i nærområdet, som kan trenge hjelp til å skaffe seg mat. Vi skal derfor lage vår egen fuglemat, og passe på at det er fylt opp i ulike fuglematere vi har rundt omkring ved barnehagen og i skogen. På denne måten vil vi også oppdage hvilke fugler som kommer og spiser, og dermed få oversikt over hvilke fugletyper som har blitt igjen i Norge uten å dra til Syden! Vi er superheldige som har “Øverland fuglekafe” rett over veien, og det blir hyppige turer hit for å bli enda bedre kjent med fuglene som overvintrer.

Det blir mange anledninger til å dra på jakt etter spor og sportegn. Spesielt etter det har snødd er forholdene gode for dette, da nye spor synes godt. Da kan vi også finne

“rådyrsenger”, tiss og avføring fra mange ulike dyr, og kanskje se tegn etter bark som har blitt spist av skogens konge: ELGEN!

Gjennom vinteren vil vi prøve å samle bæsje fra nok dyr til å lage en «bæsjeutstilling» - HOHO!

Nysgjerrighet og utforskning

Om vinteren skjer det mye spennende med elementet **vann**. Noen ganger kommer vannet ned fra i himmelen i form av regn, andre ganger sludd, eller snø. På bakken kan det bli klink is, lett puddersnø, tung kram snø, eller sørpe. Disse ulike formene for vann skaper ulike estetiske muligheter og gir mye rom for undring og utforskning hos barna. Hva skjer med isen når vi tar den med inn? Hva skjer med vannet når vi lar det stå i en melkekartong over natta?

Og hva kan vi egentlig bygge av snø og is? Dette er spørsmål vi skal utforske sammen med barna. Og det er i møte med barnas spørsmål og innspill vi finner ut hva vi skal gjøre, bygge og lage av snø og is=)!

På bildet utforsker vi hva som skjer når man kaster kokende vann oppi lufta når det er kaldt ute!

ki- og akekarneval

Vi arrangerer vinterkarneval en dag i januar eller februar når vi ser på værmeldingen at det blir godt vær og nok snø til å boltre oss med vinteraktiviteter=)! Barna kan kle seg ut med hodeplagg og eventuelt ansiktsmaling. Så blir det vinteraktiviteter i arboretet, katta i sekken, karnevalsanger, disco og sikkert noe godt å spise! Mer info kommer når vi vet hvilken dato det blir.

Følelser, kropp, og grenser

I januar plukker vi opp tråden fra i høst, og går inn i tema om kropp, følelser og grenser. Vi ser «Innsiden ut» som en intro til tema. Denne bruker vi som utgangspunkt for samtaler og refleksjon, og for å sette ord på hva vi føler i ulike situasjoner gjennom dagen.

For bjørnene: I løpet av perioden vil vi også se på filmene i serien *Kroppen min eier jeg*, som ligger åpent tilgjengelig i videospilleren til NRK. Disse undervisningsfilmene er utviklet i samarbeid med Redd Barna, og har som mål å gi barna en tydelig og visuell innføring i hva som er *greit* og hva som er

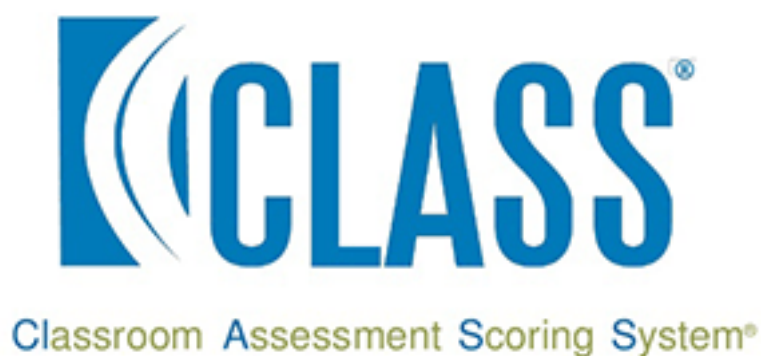
ikke greit at barn og voksne gjør med hverandre. Dette er en viktig del av det forebyggende arbeidet mot seksuelle overgrep, som vil gi barna et bedre begrepsapparat og bedre bevissthet rundt sin egen kropp og grenser. Vi anbefaler alle foreldre om å søke opp filmene og se gjennom disse, slik at dere kan møte eventuelle spørsmål fra barna på en god måte.

For Gaupene: Vi har flere korte samlingsstunder der vi bruker et undervisningsmaterieell fra RVTS (Regionalt Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging).

Utgangspunktet for samlingene er plansjer med ulike illustrasjoner av voksne og barn i ulike situasjoner. Innholdet er mye likt som i «kroppen min eier jeg», men er mer tilpasset alderen. Dette er en alder der utforsking av kroppen til både seg selv og andre er både vanlig og naturlig. Vi vil derfor normalisere denne utforskingen gjennom å prate om dette proaktivt med barna og skape trygge rammer.

Månedens CLASS-dimensjon: TA BARNES PERSPEKTIV

Denne dimensjonen handler kort og godt om vår evne til å sette oss inn i barnets livsverden, og se ting fra deres perspektiv. I praksis betyr dette at vi øver oss på å være nysgjerrige og lyttende i møte med barna, gjennom å være aktivt på leting etter deres tanker og ideer, stille åpne spørsmål, og lar oss å lede av barnas innspill og interesser. Noen ganger vil dette resultere i at vi forkaster våre forhåndsplaner for dagen og heller bruker barnas innspill og energi til å gjøre noe helt annet. For å bli bedre på denne dimensjonen må vi voksne støtte barna til å selvstendighet og ledelse, gjennom å av og til slippe kontrollen og la barna lede aktiviteter, ta ansvar, og velge sin egen vei til målet. Det er også viktig at vi gir mulighet for barna til å uttrykke seg så mye som mulig, og får mest mulig bevegelsesfrihet.

Februar

Nytt liv begynner å spire inne

Allerede nå starter vi bevisstgjøringen av hele livssyklusen til plantene: Fra frø, til spire, til plante som kan plantes ut i hagen=) Først vil vi introdusere barna for alle frukt, bær, og grønnsakene vi har tenkt å gro i grønnsakshagen vår denne sesongen. I år skal vi dyrke blant annet: druer, physalis, bondebønner, sukkerter, squash, gresskar, potet, gulrot, mynte, tomat, minikiwi, jungelagurk, og slangeagurk. Det som er mulig å få tak i butikken kjøper vi inn, og bruker dem til å lage figurer av! Med figurene lager vi et lite "skuespill". Etterpå spiser vi dem, nam nam! Gjennom denne prosessen søker vi å skape undring, gledning, og ønsket om å ta vare på småplantene våre inne så godt som mulig, slik at de en dag skal få muligheten til å vokse seg store og fine (slik de vi kjøpte fra butikken, bare enda bedre siden de er selvdyrka og økologiske!)

Rammeplanen sier blant annet (s. 50) at gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna:

- *får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.*

I uke 8 starter vi å så frø inne. Tomatene trenger lang forkultivering, så de starter vi med først. Vi sår først i små pottes eller druebegere. Deretter vil vi potte om plantene i selvvanningspottes som vi lager av 1,5 liters brusflasker! Vi bruker ekstra plantelys den første tiden for å sikre nok lys. Lys virker veksthemmende, og skaper kompakte og sterke planter, som ikke blir tynne og stilkete(strekker seg for å komme nærmere lyskilden).

Verdensrommet

Denne måneden undrer vi oss over hva som finnes utenfor jordkloden vår, ute i VERDENSROMMET. Vi lager våre egne romvesener og planeter av plastelina, ser på noen små korte filmer, leser alderstilpassede bøker om tema, og lager våre egne stjerne tegn!

På bildet ser vi barn som går i bane rundt sola:D!

Samenes nasjonaldag

I uke 7 har vi temauke om samer, som har sin nasjonaldag 6. februar. Målet vårt er å skape en begynnende undring og bevissthet rundt at Norge har et urfolk som heter Samefolket, og at de har mange spennende kulturuttrykk og språk som vi kan bli kjent med. Men vi vil forsøke å unngå stereotype framstillinger av «sånn er en same», ved også å understreke at mange samer lever i byer og har samme type jobber som mammaene og pappaene i barnehagen.

Månedens CLASS-dimensjon: Kvalitet på tilbakemeldinger

Denne dimensjonen handler om hvordan vi voksne føler opp barnas verbale og nonverbale uttrykk. Vi øver oss på å skape mange fram-og-tilbake-utvekslinger, ved at vi stiller oppfølgingsspørsmål, gir hint og støtte der det trengs for å komme videre i samtalen, og gir ekstra informasjon som fremmer dybdelæring. Gjennom å stille spørsmål til barnet om hvordan de kom fram til svaret/løsningen gir vi dem økt bevissthet rundt egne tankeprosesser og handlinger. I denne dimensjonen er også oppmuntring og bekreftelse

viktig for at barna skal klare å stå lenger i utfordrende situasjoner og dialoger. Da er det innsatsen og utholdenheten vi roser, og har mindre fokus på resultatet.

